

vaartaderen gespoten. De passagiersschepen **Hanseatic** en **Bergensfjord** en het kolentransportschip **Luossa**, zijn ook boten die meetellen. 1962 zag de verdere ontwikkeling van gevestigde trafieken.

De treinveerboten hebben in 1962 te Zeebrugge 780 aanlegbeurten getotaliseerd tegenover slechts 729 in 1961 en 759 in 1960. De lijn Harwich-Zeebrugge kent een steeds stijgend sukses wat de British Transport Commission tenslotte heeft doen besluiten een vierde eenheid voor deze dienst te bestellen. Een uitvorige studie en survey heeft aangetoond dat er in toenemende mate vraag bestaat naar snelvervoer tussen Groot-Brittannië en het kontinent. De sloopwerven hebben in het voorbije jaar 14 schepen met in totaal 27.025 Bnt ontmanteld. Gevoelig minder dus dan in 1961 toen 26 bodems en 40.527 Bnt er aan moesten geloven.

Sommige trafieken hebben in 1962 een expansie gekend als nooit tevoren. Aardappelen, gebruiksklare landbouwmachines en buitenboordmotoren kwamen meer dan eens in het nieuws omdat ze in grote hoeveelheden werden verscheept.

Kon er begin 1962 een invoer — groot 13.800 ton — worden genoteerd van aardappelen uit Egypte, Kanada, Polen en Portugal, ingevolge een tekort van dit landbouwprodukt op de binnenlandse markt, dan waren enkele maanden later een overvloedige oogst en exportbelemmeringen in een buurland oorzaak van een intense uitvoer naar Groot-Brittannië, Brazilië, Argentinië, Uruguay, Portugal en Marokko : 102.565 ton.

Indrukwekkend is de lijst der fraaie lijn- en andere schepen die in 1962 te Zeebrugge meerden. Stukgoederen, machines, landbouwprodukten, brandstoffen werden aangevoerd of verscheept, vonden weg en bestemming over wijde oceanen, naar en van verre havens.

De C.M.B. gaf in 1962 een twintigtal afvaarten vanuit Zeebrugge.

Er gebeurde nog veel meer in 1962 te Zeebrugge. Met het oog op een planmatig uitgewerkte expansie in de toekomst werden grote havenwerken aangevat, andere werden zopas aanbesteed terwijl ontwerpen voor verdere uitbreiding klaarliggen. In de handels-haven worden strekdammen en kaaimuren gebouwd, wordt er gebaggerd en ingedijkt. Voor de yachting wordt een dok met honderden aanlegplaatsen voorzien. Brugge volgt Zeebrugge op de voet met haar voortdurende uitbreiding van bestaande en vestiging van nieuwe nijverheden. De houtinvoer en de trafik der landbouwprodukten kennen er een stijgende belangrijkheid.

E. Lepeer.

LOONONDERZOEK IN DE BELGISCHE NIJVERHEID

Het Nationaal Instituut voor de Statistiek publiceerde in het Statistisch Tijdschrift van oktober 1962 de resultaten van een loononderzoek in de Belgische nijverheid voor de maand november 1961; deze publicatie geeft een vergelijkend overzicht van de gemiddelde bruto-uurlonen (inklusief de verplichte werkgeversbijdragen voor sociale voorzieningen) per provincie in de nijverheid.

In de rangorde van de Belgische provincies komt de provincie West-Vlaanderen op de laatste plaats wat betreft het gemiddeld uurloon voor meerderjarige mannelijke arbeidskrachten. Het gemiddeld uurloon bedraagt 31,89 F tegenover een rijks-gemiddelde van 34,98 F. Het hoogste gemiddeld uurloon wordt uitbetaald in de provincie Luik (37,52 F), gevolgd door

Antwerpen (36,89 F), Namen (35,97 F), Henegouwen (35,54 F) en Brabant (35,39 F). In de overige provincies ligt het gemiddelde beneden (32,50 F (1).

De toestand is relatief gunstiger voor de minderjarige mannelijke arbeidskrachten en voor de vrouwen.

Voor de minderjarige mannelijke arbeidskrachten komt West-Vlaanderen met een gemiddeld uurloon van 21,21 F tegenover een rijks-gemiddelde van 21,02 F. De meerderjarige vrouwelijke arbeidskrachten bereiken in West-Vlaanderen een uurgemiddelde van 22,57 F tegenover 22,84 F in het Rijk; voor de minderjarige vrouwen zijn de overeenkomstige gemiddelden 16,84 F en 16,95 F.

Een veelheid van elementen heeft invloed op de gemiddelde loonshoogte en zouden in de analyse moeten worden verrekend om de verschillen te verklaren. Een belangrijk gegeven is ongetwijfeld de structuur van de werkgelegenheid naar bedrijfstak. Er zijn bedrijfstakken met uitgesproken hoge lonen en bedrijfstakken met traditioneel lage uurlonen. Het overwicht van een van deze bedrijfstakken in een provincie zal duidelijk doorwerken in het algemeen gemiddelde.

Het algemeen gemiddelde (zonder detaillering naar geslacht en leeftijd) van de uitbetaalde lonen in de sektor « fabrieksnijverheid » beloopt voor gans het land 42,05 F (inclusief ijzernijverheid). In geen enkele van de subbranchen van de textielnijverheid wordt een gemiddelde bereikt dat 39,00 F overtreft; in West-Vlaanderen neemt de textielnijverheid 35,3 % op van de werkgelegenheid in de « fabrieksnijverheid ».

De groei van het gemiddeld uurloon is in West-Vlaanderen echter vrij gunstig; de afstand met de provincies met hoge lonen vermindert. In de periode 1958-1961 steeg het gemiddelde in West-Vlaanderen met 11 % tegenover een stijgingspercentage van 9 % voor het Rijk in zijn geheel. Alleen in de provincie Brabant werd een hogere groei-index geregistreerd (index 112). In de provincies Luik en Antwerpen werd index 106 bereikt, in Namen 110 en in Henegouwen 105.

Deze analyse duidt op een relatief laag loonniveau in West-Vlaanderen voor de mannelijke meerderjarige arbeidskrachten. De diversifikatie die in de jongste jaren het patroon van de Westvlaamse ekonomie heeft verrijkt — waarbij vooral expansieve bedrijfstakken met hoog loonpeil werden geïntroduceerd of versterkt — laat toe de nog steeds vrij grote achterstand ten opzichte van de andere provincies geleidelijk op te halen.

ENQUETES

ONDERZOEK INDUSTRIËLE BEDRIJVEN.

In de jongste jaren heeft het Westvlaams Economisch Studiebureau reeds meerdere uitvoerige enkweten ingericht in diverse ekonomische sektoren, o.m. in de nijverheid, in de landbouw, in het toerisme en in de visserij. Al deze onderzoeken hebben niet alleen toegelaten verscheidene studies door te voeren maar hebben meteen op bepaalde fenomenen een juiste kijk gegeven.

- (1) Uurloon met uitsluiting van de ijzernijverheid en steenkoolnijverheid, bedrijfstakken met hoogste gemiddelde uurlonen. Op te merken valt tevens dat de gemiddelden werden berekend zonder de lonen van ploegbazen, meesterknechten en bedienden in rekening te brengen.